

REGLUGERÐ

um stuðning við sauðfjárrækt.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Gildissvið.

Reglugerð þessi gildir um stuðningsgreiðslur í sauðfjárrækt, svo sem beingreiðslur, greiðslur vegna ullarnýtingar og svæðisbundinn stuðning, samkvæmt samningi um starfsskilyrði sauðfjárræktar sem er dagsettur 19. febrúar 2016.

2. gr.

Orðskýringar.

Í reglugerð þessari hafa eftirtalin orð þá merkingu sem hér segir:

Bústofn: Miðlægur gagnagrunnur Matvælastofnunar til að halda utan um dýraeftirlit og forðagæslu í samræmi við lög um búfjárhald nr. 38/2013.

Fjárvis: Tölvukerfi og gagnagrunnur í eigu Bændasamtaka Íslands, sem heldur utan um afurðaskýrsluhald í sauðfjárrækt. Gögn sem verða til vegna skylduskráninga í samræmi við reglugerð þessa eru í umsjón og á ábyrgð Matvælastofnunar (MAST).

Nýliði: Einstaklingur á aldrinum 18-40 ára, sem er að kaupa búrekstur eða að minnsta kosti 25% hlut í búrekstri í fyrsta skipti eða hefur leigt eða keypt búrekstur innan þriggja ára frá 1. janúar á gildistökuári reglugerðar þessarar.

3. gr.

Handhafar greiðslna.

Greiðslur samkvæmt reglugerð þessari fá þeir framleiðendur einir sem uppfylla eftirtalin skilyrði:

- er skráðir eigendur eða leigjendur lögþýlis með lögheimili á Íslandi og
- stunda sauðfjárrækt og reka sauðfjárbú á lögþýlinu með virkt virðisaukaskattsnúmer og starfsemi þeirra fellur undir atvinnugreinanúmer 01 og 02 í atvinnuvegaflokkun Hagstofu Íslands, sbr. ÍSAT2008, þó ekki starfsemi í undirflokkum 01.61, 01.62, 01.63, 01.64, 01.70 og 02.40.

Hjón og einstaklingar í óvígðri sambúð, samkvæmt skráningu í þjóðskrá, sem standa saman að búrekstri geta óskað eftir því við Matvælastofnun að greiðslum samkvæmt reglugerð þessari sé skipt jafnt á milli aðila. Þegar um fleiri sjálfstæða rekstraraðila er að ræða með aðskilinn búrekstur getur hver og einn þeirra verið handhafi greiðslna.

Skilyrði fyrir greiðslum eru einnig:

- þátttaka í afurðaskýrsluhaldi Bændasamtaka Íslands með fullnægjandi skilum í samræmi við 4. gr. og
- fullnægjandi skil á haustskýrslu í Bústofn skv. 10. gr. laga nr. 38/2013 um búfjárhald.

Framleiðendur sem eru ekki skráðir þátttakendur í afurðaskýrsluhaldi eða hafa fallið út úr því vegna skilyrða í 4. gr. skulu sækja um þátttöku til Matvælastofnunar á þar til gerðu eyðublaði í rafrænu umsóknarkerfi stofnunarinnar. Umsóknnum skal skila eigi síðar en 10. desember fyrir næsta almanaksár sem stuðningsgreiðslur eiga að hefjast.

4. gr.

Afurðaskýrsluhald.

Til að þátttaka í afurðaskýrsluhaldi í sauðfjárrækt sé metin fullnægjandi skulu eftirfarandi skilyrði vera uppfyllt, en miðað er við að unnt sé að rekja uppruna og afdrif allra gripa í hjörðinni á einfaldan og öruggan hátt:

- Fullnægjandi skil á hjarðbók og heilsukorti, og rétt framkvæmd á merkingum sauðfjár, í samræmi við gildandi reglugerð um merkingar búfjár með síðari breytingum.

2. Allur fjárstofn bús framleiðanda skal skráður í Fjávís. Eftirfarandi skal skráð eða vera til staðar (lágmarkskröfur):
 - a. Afdrif fangs allra kinda.
 - b. Burðardagsetning og fjöldi fæddra lamba hjá hverri kind.
 - c. Öll lifandi fædd lömb með lambanúmeri.
 - d. Afdrif allra lamba að hausti og fullorðinsnúmer (einstaklingsnúmer) ásettra lamba.
 - e. Fallþungi allra sláturgripa, sem byggir á innlesnum sláturgögnum frá sláturhúsum.
 - f. Upplýsingar um förgun og vanhöld allra fullorðinna gripa.
3. Framleiðandi ber ábyrgð á að fullnægjandi afurðaskýrsluhaldi sé skilað á réttum tíma, hvort sem þeir annast skráningu sjálfir eða kaupa þá þjónustu af öðrum. Vorbók skal skráð í Fjávís eigi síðar en 20. ágúst á skýrsluhaldsári og haustbók eigi síðar en 12. desember á skýrsluhaldsári.

Matvælastofnun er skylt að tilkynna framleiðanda fyrir 31. desember ár hvert vegna haustbókar og 1. september ár hvert vegna Vorbókar, hvort hann standist kröfur um fullnægjandi skýrsluhald. Framleiðanda skal veittur að hámarki fjögurra vikna frestur til að ganga frá fullnægjandi skýrsluhaldskilum eða koma á framfæri andmælum.

Afurðastöðvum er skylt að skila gögnum til Matvælastofnunar um innlagðar afurðir framleiðenda. Gögnin skulu innihalda upplýsingar um sláturgögn samkvæmt gildandi reglugerð um merkingar búfjár og aðrar þær upplýsingar sem Matvælastofnun telur nauðsynlegar til að uppfylla skilyrði reglugerðar þessarar.

Matvælastofnun skal tryggður fullnægjandi aðgangur að Fjávísi og undirliggjandi gagnagrunni til að tryggja m.a. að Fjávís uppfylli þær kröfur sem gerðar eru til fullnægjandi afurðaskýrsluhalds í samræmi við ofangreint.

5. gr.

Fyrirkomulag stuðningsgreiðslna.

Matvælastofnun skal gera ársáætlun eigi síðar en 15. febrúar um heildargreiðslur allra framleiðenda, sem eiga rétt á greiðslum skv. 3. gr. Heildargreiðslur hvers framleiðanda samkvæmt reglugerð þessari skulu áætlaðar miðað við:

- a. framleiðslu fyrra árs,
- b. fjölda vetrarfóðraðra kinda í haustskýrslu í Bústofni,
- c. skráð greiðslumark í ærgildum í upphafi árs og
- d. fjárlög hvers árs.

Heildargreiðslur taka til beingreiðslna, býlisstuðnings, gæðastýringargreiðslna samkvæmt gildandi reglugerð um gæðastýrða sauðfjáramleiðslu með síðari breytingum, greiðslna fyrir ullarnýtingu og greiðslna vegna svæðisbundins stuðnings. Heildargreiðslu ársins verður deilt í 12 jafna hluta. Tvöföld greiðsla skal greidd í janúar, mars og apríl, en fellur þá niður á móti í febrúar, nóvember og desember. Tvöföld greiðsla í janúar skal byggja á bráðabirgðaársáætlun miðað við framleiðslutölur fyrra árs á þeim tíma sem áætlunin er gerð. Áætlun skal endurskoðuð fyrir 1. mars ár hvert og skal áætlunin þá taka mið af uppfærðum tölum um framleiðslu fyrra árs og hugsanlegum breytingum á forsendum ársáætlunarinnar. Stuðningsgreiðslur til framleiðenda skulu berist fyrsta virkan dag mánadag. Greiðsla í janúar skal greidd eigi síðar en 18. janúar, þegar ársáætlun til bráðabirgða liggur fyrir.

Matvælastofnun er heimilt að halda eftir 7% af framlögum vegna gæðastýringar og ullarnýtingar og 2% vegna beingreiðslna, svæðisbundins stuðnings og býlisstuðnings við gerð ársáætlunar sem verða greidd þegar heildarframleiðsla liggur fyrir. Ef fjárveiting yfirstandandi fjárlagaárs nægir ekki fyrir uppgjöri stuðningsgreiðslna er Matvælastofnun heimilt að draga mismuninn frá fjárveitingu næsta fjárlagaárs.

Heildargreiðslur til nýliða skal áætla út frá ærgildum og fjölda vetrarfóðraðra kinda samkvæmt haustskýrslu í Bústofni. Miða skal við að hver vetrarfóðruð ær tveggja vetra og eldri skili 20 kg af lambakjöti og hver veturgömul ær 10 kg. Jafnframt skal miða við að sérhver vetrarfóðruð kind skili 1,6 kg af hreinni ull. Skiptingu framleiðslu í flokka skal miða við framleiðslu á landsvísu árið á undan. Ef nýliði tekur við búi í fullum rekstri er Matvælastofnun heimilt að áætla greiðslur miðað við síðasta framleiðsluár fyrri eiganda.

Ársáætlun um heildargreiðslur skal kynnt framleiðanda eigi síðar en 15. febrúar ár hvert. Athugasemdir við áætlunina skulu berast stofnuninni innan 20 daga frá dagsetningu þeirra. Matvælastofnun skal svara öllum athugasemdum eigi síðar en 15. apríl ár hvert.

Matvælastofnun er heimilt að leiðrétta áætlun um heildargreiðslur til framleiðenda ef forsendur greiðslna breytast. Stuðningsgreiðslur eru inntar af hendi með fyrirvara um að framleiðandi fullnægi skilyrðum um stuðningsgreiðslur samkvæmt reglugerð þessari.

Uppgjör á heildargreiðslum fyrra árs skal fara fram í febrúar árið eftir. Þá verða greiðslur til framleiðenda leiðréttar í samræmi við raunverulega framleiðslu ársins og vegna annarra breytinga á forsendum heildargreiðslna, svo sem ef þeir standast ekki skilyrði fyrir álagsgreiðslu í gæðastýrðri sauðfjárframleiðslu.

Ef bú uppfyllir ekki skilyrði fyrir stuðningsgreiðslum samkvæmt reglugerð þessari er Matvælastofnun heimilt að endurkrefja nýjan framleiðanda um allar ofgreiddar stuðningsgreiðslur fyrir búið ef skipt hefur verið um handhafa á árinu.

Ef handhafaskipti eru ekki tilkynnt til Matvælastofnunar með réttum hætti áður en lokauppgjör fer fram þá ber Matvælastofnun ekki að endurkrefja fyrri handhafa um ofgreiddar stuðningsgreiðslur fyrir búið.

Matvælastofnun er heimilt að skuldajafna endurgreiðslukröfu vegna annarra stuðningsgreiðslna skv. samningi um starfsskilyrði í sauðfjárrækt.

Hver framleiðandi getur ekki fengið framlög samkvæmt reglugerð þessari sem nema hærra hlutfalli en 0,4% af árlegum heildarframlögum samkvæmt samningi um starfsskilyrði sauðfjárræktar.

6. gr.

Frestun eða niðurfelling stuðningsgreiðslna.

Ef framleiðandi uppfyllir ekki skilyrði um greiðslur skv. 3. og 4. gr. er Matvælastofnun heimilt að fresta eða fella niður stuðningsgreiðslur sem hér segir:

- a. Stuðningsgreiðslur frestast frá og með 1. september ef vorbók í Fjárvis hefur ekki verið skilað fyrir 20. ágúst á skýrsluhaldsári.
- b. Uppgjör vegna ársáætlunar frestast ef haustbók hefur ekki verið skilað í Fjárvis fyrir 12. desember á skýrsluhaldsári sem uppgjör nær til.
- c. Ef framleiðandi sem greiðslum var frestað hjá skv. a- og b-lið stendur síðan skil á skýrsluhaldi með fullnægjandi hætti í Fjárvis, vor- og haustbók, eigi síðar en 15. janúar árið á eftir skal Matvælastofnun greiða þær stuðningsgreiðslur sem frestað hefur verið til framleiðanda, eigi síðar en þegar uppgjör ársins fer fram.
- d. Gæðastýringargreiðslur frestast hjá þeim framleiðendum sem ekki standast skilyrði gæðastýringar samkvæmt gildandi reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu með síðari breytingum ef framleiðandi bregst ekki við skráðu frávikum í eftirlitsskýrslu Matvælastofnunar innan tilskilins frests.

Matvælastofnun skal endurkrefja framleiðanda um stuðningsgreiðslur fyrir það tímabil sem hann þáði greiðslur fyrir ef hann stendur ekki skil á afurðaskýrsluhaldi.

Matvælastofnun er heimilt að fella niður stuðningsgreiðslur þeirra framleiðenda sem stóðust ekki skilyrði greiðslna skv. 3. og 4. gr. vegna skýrsluhaldsársins á undan, þegar frestur hefur runnið út í samræmi við c-lið. Matvælastofnun skal greiða öðrum framleiðendum sem stóðust skilyrði fyrir greiðslum þá fjármuni sem þannig verða til í samræmi við hlut þeirra í greiðslum ársins á undan.

7. gr.

Röskun framleiðsluskilyrða.

Matvælastofnun er heimilt að ákveða að greiðslur samkvæmt samningi um starfsskilyrði sauðfjárræktar dagsettum 19. febrúar 2016 verði greiddar til framleiðanda óháð framleiðslu á lögbýli ef framleiðsluskilyrði hafa raskast tímabundið vegna áfalla sbr. 32. gr. búvörulaga nr. 99/1993. Framleiðandi sem telur sig hafa orðið fyrir slíkum áföllum skal sækja um greiðslur samkvæmt greininni til Matvælastofnunar sem tekur ákvörðun um hvort skilyrði áðurnefndrar greinar laganna séu uppfyllt.

8. gr.

Opinbert eftirlit.

Ráðherra fer með yfirstjórn mála samkvæmt reglugerð þessari. Matvælastofnun fer með framkvæmd reglugerðarinnar og hefur eftirlit með að ákvæðum hennar sé fylgt.

9. gr.

Framkvæmdanefnd búvörusamninga.

Framkvæmdanefnd búvörusamninga er samráðsvettvangur samningsaðila samnings um starfskilyrði sauðfjárræktar.

Framkvæmdanefnd búvörusamninga aflar upplýsinga um þróun framleiðslu og sölu á sauðfjárafurðum, afurðaverð, inn- og útflutning afurða, afkomuþróun í sauðfjárrækt auk annarra upplýsinga sem hafa þýðingu fyrir framkvæmd samnings um starfsskilyrði sauðfjárræktar.

Á grundvelli upplýsinga skv. 2. mgr. getur framkvæmdanefnd búvörusamninga ákveðið að færa fjármuni á milli einstakra verkefna sem falla undir samning um starfsskilyrði sauðfjárræktar sbr. töflu í viðauka I við samninginn. Heimilt er að færa árlega allt að 20% þeirrar fjárhæðar sem ætluð er til hvers verkefnis. Nefndin skal tilkynna Matvælastofnun um tilfærslur sem taka eiga gildi um áramót eigi síðar en 1. desember árið á undan.

Matvælastofnun skal ráðstafa framlögum samkvæmt ákvörðun framkvæmdanefndar búvörusamninga.

II. KAFLI

Greiðslumark og beingreiðslur.

10. gr.

Greiðslumark lögbýla.

Greiðslumark lögbýla við gildistöku reglugerðar þessarar skal miðast við greiðslumark eins og það er skráð hjá Matvælastofnun eftir að búíð er að skrá tilkynningar um framsal sem skilað verður inn fyrir 15. janúar ár hvert.

Greiðslumark sem er óvirkt í þrjú ár samfelld frá 1. janúar 2017 eða síðar, skal felld úr gildi.

11. gr.

Beingreiðslur.

Beingreiðslur til lögbýla taka breytingum í samræmi við ákvæði IX. kafla búvörulaga nr. 99/1993, með síðari breytingum.

Matvælastofnun heldur skrá yfir greiðslumark lögbýla og handhafa beingreiðslna samkvæmt því.

Réttur til beingreiðslna flyst milli aðila innan lögbýlis við handhafaskipti og við breytingu skráningar ef um hjón eða einstaklinga í óvígðri sambúð er að ræða.

Fjármunum sem ekki er ráðstafað vegna skertra beingreiðslna eða óvirks greiðslumarks skal ráðstafað til annarra verkefna samkvæmt reglugerð þessari í samræmi við ákvörðun framkvæmdanefndar búvörusamninga.

12. gr.

Aðilaskipti.

Heimilt er að flytja greiðslumark milli lögbýla til 31. desember 2020. Aðilaskipti skulu staðfest af Matvælastofnun og tilkynna skal stofnuninni um þau fyrir 15. janúar ár hvert. Aðilaskipti taka gildi 1. janúar ár hvert og beingreiðslur greiðast nýjum handhafa frá sama tíma. Síðasti dagur til að tilkynna um framsal er 15. janúar 2021.

Með tilkynningu um flutning greiðslumarks sem bundið er við lögbýli skal fylgja staðfesting um eignarhald að lögbýli og samþykki ábúanda, sameigenda og veðhafa í lögbýlinu.

Leiguliða er heimilt að kaupa greiðslumark á lögbýli til 31. desember 2020 og skal það sérstaklega skráð á nafn hans.

Með tilkynningu um aðilaskipti að sérskráðu greiðslumarki í eigu ábúanda eða leiguliða við lok ábúðar eða leigu, sbr. 4. mgr. 38. gr. búvörulaga, skal fylgja staðfesting á eignarhaldi lögbýlis og því að eiganda jarðar hafi verið boðinn forkaupsréttur.

13. gr.

Innlausn.

Matvælastofnun annast innlausn greiðslumarks. Handhafi greiðslumarks getur óskað eftir innlausn á greiðslumarki sínu á þar til gerðu eyðublaði sem Matvælastofnun útvegar. Tilkynningu um innlausn skal skila eigi síðar en 20. janúar á því ári sem innlausn á að fara fram. Matvælastofnun skal auglýsa innlausnarvirði greiðslumarks skv. 3. mgr. a.m.k. tveimur vikum áður en skilafrestur tilkynninga um innlausn rennur út.

Með beiðni um innlausn á greiðslumarki skal fylgja staðfesting um eignarhald að lögbýli og samþykki ábúanda, sameigenda og veðhafa í lögbýlinu.

Fyrir innleyst greiðslumark greiðir ríkissjóður núvirt andvirði beingreiðslna tveggja næstu almanaksára eftir að innlausnar er óskað. Núvirt andvirði beingreiðslna skal reiknast miðað við stýrivexti Seðlabankans þann 1. janúar ár hvert. Matvælastofnun skal greiða innleyst greiðslumark til handhafa þess eigi síðar en 15. febrúar á innlausnarári.

14. gr.

Ásetningshlutfall.

Til að fá óskertar beingreiðslur þarf framleiðandi að eiga að lágmarki 0,7 vetrarfóðraðar kindur fyrir hvert ærgildi greiðslumarks.

Nái ásetningur ekki því lágmarki skerðast beingreiðslur hlutfallslega. Ef greiðslumarki lögbýlisins er skipt á fleiri en einn rekstraraðila, þá skal miðað við greiðslumark og ásetning hvers rekstraraðila fyrir sig.

Ásetningshlutfall hjá framleiðendum sem hafa skorið niður fé til útrýmingar bótaskyldum sjúkdómum skal á fyrsta almanaksári eftir fjártöku aðeins nema 1/3 af því sem ákveðið er samkvæmt 1. mgr. og á öðru ári 2/3, til að þeir haldi fullum beingreiðslum.

III. KAFLI

Ullarnýting.

15. gr.

Ráðstöfun fjármuna til ullarnýtingar.

Fjármunum til ullarnýtingar skal ráðstafað á eftirgreindan hátt:

1. Að minnsta kosti 85% skulu greiðast til framleiðenda ullar skv. 3. gr. Fjárhæðinni skal deilt niður hlutfallslega eftir gæðum á hvert kíló hreinnar ullar miðað við alla innlagða ull á tímabilinu 1. janúar – 31. desember samkvæmt verðskrá sem Matvælastofnun útbýr samkvæmt ákvörðun framkvæmdanefndar búvörusamninga. Skilyrði fyrir greiðslu fjármuna til framleiðenda er að ullin hafi verið flokkuð og metin í samræmi við lög nr. 57/1990, um flokkun og mat á gærum og ull, og gildandi reglugerð um ullarmat.
2. Allt að 15% skulu greiðast til kaupenda ullar sem uppfylla skilyrði skv. 2. mgr. 16. gr. Fjárhæðin skal þó eigi vera hærri en sem nemur kostnaði við söfnun ullarinnar. Gangi af fjárhæðinni skal mismuni ráðstafað skv. 1. tölul.

Verði fjármunum skv. 1. og 2. tölul. ekki ráðstafað innan almanaksársins er Matvælastofnun heimilt að færa þá á milli ára.

Framkvæmdanefnd búvörusamninga ákveður notkun stuðla til að greiða mishátt álag á einstaka gæðaflokka ullar samkvæmt tillögu Landssamtaka sauðfjorbænda.

16. gr.

Auglýsing.

Í september ár hvert auglýsir Matvælastofnun, eftir umsækjendum um stuðning til söfnunar ullar, sbr. 2. tölul. 15. gr. Umsóknum skal skilað á skrifstofu Matvælastofnunar á sérstökum eyðublöðum sem stofnunin lætur í té eigi síðar en tveimur vikum eftir birtingu auglýsingar.

Stuðningur til söfnunar ullar er háður því að umsækjandi uppfylli eftirfarandi skilyrði:

1. Aðili skal vera reiðubúinn að taka við allri vinnsluhæfri ull af öllum framleiðendum sem þess óska.

2. Aðili þarf að sækja ull heim til framleiðanda eða taka á móti ullinni á móttökustöð sem ekki er lengra frá hverjum einstökum framleiðanda ullar en 100 km.
3. Að minnsta kosti 30% allrar ullar sem aðili móttækur skal þvegin hér á landi og jafnframt unnið úr þessari sömu ull band, lopi eða samsvarandi vara héraendis.

17. gr.

Upplýsingaskylda.

Ullarkaupendur sem þiggja stuðning til söfnunar ullar skulu skila Matvælastofnun upplýsingum um móttækna ull fyrir 5. hvers mánaðar. Upplýsingar skulu veittar um magn, flokka og þvott sundurliðaðar niður á hvern seljanda. Upplýsingarnar skal veita með sendingu afreikninga eða sölunótna en ef upplýsingar eru sendar á rafrænu formi er ekki skylt að afreikningar eða sölunótnar fylgi, aðeins að gögnin séu til staðar og aðgengileg verði eftir þeim leitað. Þá skulu ullarkaupendur skila Matvælastofnun ársskýrslu um ullarnýtingu fyrir 1. febrúar ár hvert, þ.m.t. um atriði sem talin eru upp í 1.-3. tölul. 2. mgr. 16. gr.

18. gr.

Greiðslur.

Matvælastofnun ráðstafar greiðslum til framleiðenda ullar. Til að framleiðandi hljóti greiðslur skv. 1. tölul. 15. gr. þurfa að liggja fyrir staðfestar upplýsingar frá aðila sem hlýtur stuðning til söfnunar um móttækna ull skv. 16. og 17. gr.

Til að framleiðandi fái greiðslur fyrir innlagða ull sem hann selur til annarra en þeirra sem hljóta stuðning til söfnunar, sbr. 16. og 17. gr., þarf hann að sjá til þess að upplýsingar, staðfestar af ullarkaupanda, um þau atriði sem koma fram í 16. gr. berist Matvælastofnun. Framleiðandi og ullarkaupandi geta samið um að hinn síðarnefndi skili upplýsingunum.

Heimilt er að beita stuðlum þannig að mishátt álag sé greitt á einstaka gæðaflokka ullar skv. ákvörðun framkvæmdanefndar búvörusamninga.

19. gr.

Uppgjör.

Matvælastofnun skal gera samning við þá ullarkaupendur sem hljóta stuðning til söfnunar ullar, sbr. 16. og 17. gr. Í slíkum samningi skal ullarkaupandi skuldbinda sig til þess að uppfylla þau skilyrði sem fram koma í 1.-3. tölul. 2. mgr. 16. gr. sem og 17. gr.

Matvælastofnun skal fyrir 1. mars ár hvert ljúka uppgjöri gagnvart þeim sem hljóta stuðning til söfnunar ullar og seljendum ullar.

IV. KAFLI

Svæðisbundinn stuðningur.

20. gr.

Markmið.

Markmið svæðisbundins stuðnings er að styðja þá framleiðendur sem eru á landsvæðum sem eru háðust sauðfjárrækt og framleiðendur sem hafa takmarkaða möguleika á annarri tekjuöflun.

21. gr.

Sauðfjársvæði.

Framleiðendur sem eiga rétt á svæðisbundnum stuðningi skulu uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a. Lögbýli sé í að minnsta kosti 40 km akstursfjarlægð eða lengra frá þéttbýlisstöðum sem eru með yfir 1.000 íbúa.
- b. Lögbýli sé í að minnsta kosti 75 km akstursfjarlægð eða lengra frá þéttbýlisstöðum sem eru með yfir 10.000 íbúa.
- c. Lögbýli sé í að minnsta kosti 150 km akstursfjarlægð eða lengra frá Reykjavík.

Matvælastofnun skal byggja á gögnum frá Bygðastofnun hvað varðar lista yfir þau sauðfjárbú sem standast ofangreind skilyrði. Við útreikning á fjarlægð skal miða við staðsetningu íbúðarhúss lögbýlis.

Matvælastofnun er heimilt að víkja frá skilyrðum 1. mgr. ef framleiðandi sýnir fram á með sannanlegum hætti að þjóðvegur að lögbýli þar sem hann stundar sauðfjárrækt hafi lokast vegna snjóá, skriðufalla og vatnavaxta í meira en átta klukkustundir í senn á sólarhring í fimm daga á ári síðastliðin tvö ár. Framleiðandi skal sækja um slíka undanþágu til Matvælastofnunar eigi síðar en 10. janúar ár hvert.

22. gr.

Rétthafar greiðslna.

Rétthafar greiðslna skulu uppfylla eftirtalin skilyrði:

- a. Vera handhafi greiðslna samkvæmt reglugerð þessari, sbr. 3. gr.
- b. Hafa átt 300 vetrarfóðraðar kindur eða fleiri samkvæmt haustskýrslu næstliðið haust.

Framleiðendur í Árneshreppi teljast þó uppfylla b-lið 1. mgr. ef þeir eiga 100 vetrarfóðraðar kindur eða fleiri samkvæmt haustskýrslu næstliðið haust.

23. gr.

Framlög.

Framlög til svæðisbundins stuðnings skulu skiptast á milli rétthafa á hverjum tíma og taka breytingum miðað við breytingar á fjölda rétthafa.

Framleiðendur í Árneshreppi skulu fá greitt 25% álag á framlög skv. 1. mgr.

V. KAFLI

Fjárfestingastuðningur.

24. gr.

Markmið.

Greidd eru framlög til fjárfestingastuðnings í sauðfjárrækt. Markmið stuðningsins er að stuðla að bættum aðbúnaði sauðfjár og hagkvæmari búskaparháttum.

25. gr.

Auglýsing og umsókn.

Matvælastofnun ráðstafar framlögum vegna fjárfestingastuðnings. Ár hvert auglýsir Matvælastofnun eftir umsækjendum um framlög til fjárfestingastuðnings. Umsókn skal fylgja vönduð framkvæmda- og kostnaðaráætlun sem Matvælastofnun telur fullnægjandi. Ef um byggingarleyfisskylda framkvæmd er að ræða skulu fylgja teikningar samþykktar af byggingarfulltrúa. Ef um aðrar byggingar er að ræða er nægjanlegt að sýna drög að teikningu unna af ráðunautum Ráðgjafarmiðstöðvar landbúnaðarins eða öðrum sambærilegum aðila.

Framleiðandi í sauðfjárrækt sem uppfyllir skilyrði 3. gr. getur sótt um fjárfestingastuðning. Umsóknum skal skila inn í rafrænt umsóknarkerfi Matvælastofnunar, eigi síðar en 15. mars ár hvert vegna framkvæmda á árinu eða að hámarki 12 mánuðum frá því framkvæmdir hófust.

Í umsókn skulu eftirfarandi upplýsingar koma fram til að umsókn geti talist gild. Matvælastofnun getur kallað eftir frekari upplýsingum ef hún telur þörf á því við mat á umsókn:

1. Upplýsingar um nafn, kennitölu, og lögheimili framleiðanda sem sækir um stuðning.
2. Upplýsingar um búsnúmer lögbýlis sem sótt er um fjárfestingastuðning fyrir.
3. Tegund fjárfestingar sem óskað er stuðnings við:
 - a. Nýframkvæmdir.
 - b. Endurbætur á eldri byggingum.
4. Heildarkostnaður vegna fjárfestingar. Kostnaður við úttekt er styrkhæfur. Kostnaður vegna kaupa á tæknibúnaði sem telst ekki vera sérstakt fylgifé fasteigna sem ætlaðar eru til landbúnaðar, sbr. 25. gr. laga nr. 40/2002 um fasteignakaup, er ekki styrkhæfur.
5. Rökstuðningur fyrir framkvæmd og hvernig framkvæmdin uppfyllir skilyrði fyrir stuðningi skv. 26. gr.
6. Upplýsingar um þegar greiddan fjárfestingastuðning vegna sömu fjárfestingar, ef við á. Nauðsynleg fylgiskjöl með umsókn:

- a. Sundurliðuð kostnaðaráætlun og framkvæmdaáætlun með verklýsingu og tímasettri verk-áætlun unnin af fagaðila, svo sem Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins.
- b. Byggingarleyfi eða staðfesting byggingarfulltrúa um að byggingarleyfis sé ekki krafist vegna framkvæmdar.
- c. Samþykktar teikningar, ef við á. Drög að vinnuteikningum duga ef framkvæmd er ekki hafin. Samþykktar teikningar skulu þó berast eigi síðar en við lokaúttekt.
- d. Leyfi þinglýstra eigenda jarðar fyrir framkvæmd.

26. gr.

Skilyrði stuðnings.

Fjárfestingastuðningur er veittur vegna framkvæmda sem stuðla að bættum aðbúnaði sauðfjár og hagkvæmari búskaparháttum.

Stuðningur er veittur vegna eftirfarandi framkvæmda:

- a. Nýframkvæmda.
- b. Endurbóta á eldri byggingum.

Umsækjendur skulu skila fullnægjandi umsókn innan tilskilins tímafrests. Matvælastofnun skal fyrir 1. júní ljúka yfirferð umsókna og leggja mat á hvort þær uppfylli skilyrði fyrir stuðningi. Umsóknum sem skilað er með ófullnægjandi gögnum sbr. 25. gr. hefur Matvælastofnun heimild til að hafna. Matvælastofnun tilkynnir umsækjendum um niðurstöðu matsins.

27. gr.

Afgreiðsla og útreikningur fjárfestingastuðnings.

Matvælastofnun annast úthlutun fjárfestingastuðnings. Fjárfestingastuðningur fyrir hvern framleiðanda getur að hámarki numið 20% af stofnkostnaði ef heildarkostnaður fer yfir eina milljón króna. Hver framleiðandi getur þó ekki fengið hærra framlag ár hvert en 10% af árlegri heildarupphæð fjárfestingastuðningsins skv. fjárlögum.

Sé fyrirhugað að framkvæmdir sem sótt er um stuðning fyrir komi til framkvæmda á fleiri en einu ári skal umsækjandi gera grein fyrir áfangaskiptingu þeirra í heild sinni í verklýsingu, verk- og kostnaðaráætlun. Heimilt er að styðja sömu framkvæmdir til allt að þriggja ára samfellt og skal þá framleiðandi leggja inn nýja umsókn árlega. Framleiðandi sem fengið hefur hámarksfjárfestingastuðning skv. 3. másl. 1. mgr. þrjú ár í röð getur ekki sótt um stuðning að nýju fyrr en liðin eru þrjú ár frá síðustu styrkveitingu.

Við upphaf framkvæmdar sem telst styrkhæf greiðast 50% af samþykktari styrkupphæð og 50% við skil á lokaskýrslu að teknu tilliti til skilyrða í 26. gr.

Matvælastofnun er heimilt, við útgreiðslu fyrri hluta styrks, að óska eftir staðfestingu frá byggingarfulltrúa um að framkvæmdir séu hafnar og afriti af reikningum.

Lokaskýrsla felur í sér eftirfarandi gögn:

- a. Lokaúttekt byggingarfulltrúa, ef við á.
- b. Hreyfingarlista úr bókhaldskerfi eða afrit af reikningum vegna fjárfestingarkostnaðar sem styrkur nær yfir.
- c. Úttekt á vegum Matvælastofnunar, ef við á.

Framlög skerðast hlutfallslega á allar samþykktar umsóknir ef fjármunir hrökkva ekki til.

Hafi umsækjandi hlotið annan stuðning, bætur eða styrk samkvæmt reglugerð þessari, reglugerð um stuðning við nautgriparækt eða nýliðunarstuðning samkvæmt reglugerð um almennan stuðning við landbúnað vegna sömu framkvæmdar skal tilgreina það í umsókn og er Matvælastofnun heimilt að draga þá fjárhæð frá.

28. gr.

Eftirlit og úttektir.

Matvælastofnun hefur eftirlit með því að stuðningur sem veittur hefur verið hafi verið notaður til þeirra fjárfestinga sem getið er um í umsókn skv. 25. gr.

Matvælastofnun getur, á kostnað umsækjanda, gert úttekt á framkvæmd umsækjanda, telji hún þess þörf. Ef Matvælastofnun telur að framkvæmdakostnaður eða einstaka kostnaðarliðir hafi farið

fram úr því sem eðlilegt getur talist skal taka tillit til þess við útreikning á endanlegri styrkuppþæð. Matvælastofnun skal upplýsa umsækjanda um allar slíkar breytingar og gefa honum hæfilegan frest til andmæla.

Komi í ljós að stuðningur sem greiddur hefur verið hafi ekki verið nýttur til framkvæmda á framkvæmdaári sem sótt var um stuðning fyrir eða vikið hafi verið frá upplýsingum samkvæmt umsókn, skal framleiðandi endurgreiða stuðninginn.

VI. KAFLI Býlisstuðningur.

29. gr.

Markmið.

Greiddur er býlisstuðningur í sauðfjárrækt. Markmið stuðningsins er að styrkja byggð og styðja við fjölskyldubú.

30. gr.

Fjárhæðir og greiðslur.

Greidd er ákveðin fjárhæð til hvers framleiðanda sem fellur í ákveðna stærðarflokka eftir fjölda vetrarfóðraðra kinda samkvæmt haustskýrslu í Bústofni árið á undan samanber töflu í 2. mgr. Býlisstuðningur er ekki greiddur til framleiðenda sem eiga 100 vetrarfóðraðar kindur eða færri.

Matvælastofnun annast greiðslu býlisstuðnings. Fjárhæð greiðslu er fundin með því að margfalda fjölda búa í hverjum stærðarflokki með stuðli stærðarflokksins samanber töflu í 2. mgr. Niðurstaðan er síðan lögð saman og fæst þá heildarfjöldi hluta sem til skiptanna er. Árlegri fjárveitingu til býlisstuðnings er síðan skipt á einstaka framleiðendur í samræmi við stuðul stærðarflokks búsins sem segir jafnframt til um fjölda hluta búsins í heildarfjölda. Framleiðandi með 101 vetrarfóðraða kind fær þannig 1 hlut af heildarfjölda og svo framvegis í samræmi við töfluna.

Fjöldi vetrarfóðraðra kinda á búinu	Stuðull
101-120	1
121-140	2
141-160	3
161-180	4
181-200	5
201-220	6
221-240	7
241-260	8
261-280	9
281-300	10
301-350	11
351-400	12
401-500	13
501-600	14
601-800	15
801 eða fleiri	16

VII. KAFLI Gildistaka og fleira.

31. gr.

Kæruheimild.

Ákvörðun Matvælastofnunar um skráningu á greiðslumarki lögbýla og rétt til beinna greiðslna er heimilt að skjóta til úrskurðar ráðherra innan þriggja mánaða, sbr. VII. kafla stjórnsýslulaga.

32. gr.

Endurgreiðsla ofgreiddra greiðslna.

Ef greiðslur samkvæmt reglugerð þessari hafa verið ofgreiddar ber handhafa greiðslna að endurgreiða ríkissjóði hið ofgreidda fé. Beri að endurgreiða skal handhafi endurgreiða með vöxtum, sem Seðlabanki Íslands ákveður og birtir skv. 1. mgr. 8. gr. laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu, frá þeim tíma er greiðslan átti sér stað og þar til endurgreiðsla fer fram. Auk almennra vaxta skal handhafi greiða dráttarvexti skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 38/2001, sbr. 3. mgr. 5. gr. laga nr. 38/2001. Vextir skulu þó ekki greiddir ef endurgreiðsla fer fram innan 30 daga frá því að útgreiðsla fór fram.

33. gr.

Skerðing og niðurfelling stuðningsgreiðslna.

Matvælastofnun er heimilt að skerða, fella niður eða krefjast endurgreiðslu á stuðningsgreiðslum samkvæmt reglugerð þessari ef framleiðandi gefur vísitandi rangar upplýsingar eða brýtur á annan hátt skilyrði reglugerðarinnar.

34. gr.

Viðurlög.

Brot á reglugerð þessari varða viðurlögum samkvæmt búvörulögum nr. 99/1993, með síðari breytingum. Með mál út af brotum skal farið skv. lögum nr. 88/2008 um meðferð sakamála.

35. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í búvörulögum nr. 99/1993, með síðari breytingum og búnaðarlögum nr. 70/1998, með síðari breytingum. Reglugerðin öðlast gildi 1. janúar 2019. Jafnframt er felld úr gildi reglugerð nr. 1183/2017 um stuðning við sauðfjárrækt.

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, 18. desember 2018.

Kristján Þór Júlíusson

sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.

Ása Þórhildur Þórðardóttir.